

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1628. usque ad annum 1634

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1778

VD18 90118871

§. 90. Alberti Wallensteinii Fridlandiæ Ducis perfidia, & interitus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67394](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67394)

Sæc. XVII.
A. C. 1634.

§. XC.

Alberti Wallensteinii Fridlandiæ Ducis perfidia, & interitus.

Præterea Sueci, ceterique Protestantes in novas prosperi successus spes erigebantur, postquam eis innotuerat, quod Wallensteinus, ultione in Cæsarem ob ademptum militare imperium recrudescente, clandestina cum hostibus consilia moliretur, palamque in eorum partes transire pararet: Præluferat jam suæ perfidiæ, cum post Suecorum cladem ad Steinaviam ipse viduoræ cursum sifteret, relictaque Pomerania, quam integram nullo negotio Cæsari subicere potuisset, in Palatinatum superiorem, indeque re infecta in Bohemiam reverteretur; tum enim clam cum Suecis, Gallisque jamjam convenerat, ut occupato Danubio arma in Ferdinandum Cæsaris Filium verteret, ipsumque Imperatorem, Imperiumque pessumdaturus esset, ea lege, ut Bohemiæ regno in præstiti obsequii præmium potiretur: Hæc ipsa regnandi cupiditas Wallensteinium impulerat, ut spretis Ferdinandi Cæsaris jussis, proprio nutu arma, pacemque moderari, innataque superbis omnibus pervicacia, detrectare primum imperia

U u 3

ria

Sæc. XVII. ria inciperet: mox autem conspirationem
 A. C. 1634. exorsus, a Cæsaris obsequio præcipuus

Illoam & Adamum Erdtmanum Tem-
 hium affinem suum, aliosque Tribu-
 nos in scio Imperatore Pilsenam con-
 catos amplis promissis abrupit, eisdem
 hæc exponens: insuper habitis tot ob-
 sequiis per triginta annos Cæsareæ Do-
 mui præstitis hæc demum mihi relin-
 tur gratia, ut prævalente æmulationis
 invidia rursus militari exuar imperio
 ea de causa mihi a Cæsare in manda-
 tis datum, ut media hyeme Equita-
 tum extra Bohemiam & hæreditarias
 Austriacæ Domus Provincias in hibe-
 na educerem, & reliquam exercitus
 partem Passavium contra Vinariensium
 & sex equitum millia Ferdinando Es-
 spano obviam mitterem: hæc autem
 iussa ideo fuere excogitata, ut militi-
 bus frigore & inedia consumptis, me
 criminandi novum argumentum me
 hostibus suppeditaretur: minus autem
 meam ignominiam, quam miseram tot
 militum sortem doleo, quos meo æ-
 potissimum hucusque alui, nunc vero
 pecuniis, ope & imperio destitutos,
 mortique destinatos deserere cogi-
 præstat ergo, ut supremi Ducis impe-
 rium sponte abdicem. His ita expo-
 tis insuper per suos amicos inter gre-
 garios milites spargebat, Wallensteinium

nium Cæaris indignationem incurrisse, Sæc. XVII. A.C. 1634.
 eoquod contra Cæsarei Senatus mandatum copias intempestiva hyeme in expeditionem extrudere recusasset. Tantum valere hi rumores, ut Tribunorum potissimi decernerent, Fridlandum esse rogandum, ut militiæ Præfecturam diutius retineret, quo factum æquum esset, ut & ipsi fidem suam auxiliumque Fridlando interposita juramenti Religione obstringerent, nec ullo pacto permitterent, ut eidem invito militare Imperium abrogaretur: Hoc decretum quinquaginta duo Tribuni suo firmabant chirographo, jamque ex conjuratis quidam Francofurti cum Ochenstirnio, & Ratisbonæ cum Vinariensi Duce agebant, ut Wallensteinii copię sese Suecis jungerent: Fridlandus quoque Schafgotium in Silesiam & Picolominæum in Austriam superiorem ablegabat, ut ceteras copias in partem conjurationis traherent, & suppetias ab Austriæ ingressu prohiberent. Verum conjuratorum multitudo, quæ infida est arcani custos, Wallensteinio omnino feralis existit; quippe ex eorum nonnulli, partim conscientię aculeis animum cruentantibus stimulati, partim sceleris atrocitate deterriti totam proditionis seriem Cæsari detegere statuerunt. Hos inter præcipui erant
 Un. 4 Colo-

Sæc. XVII. Coloredus, Gallassus & Piccolomines
 A.C. 1634.

Belliduces, a quibus Cæsar de periculo admonitus, edictum promulgavit, vi cuius omnes Duces, militesque Fridlandi imperio solvebantur, interim Galassio parere iussi, simulque fidissimo cuique injunctum, ut Wallensteinium, Tertzium, & Illoam vivos, si fieri posset, in potestatem Cæsaris traderent: At Wallensteinus sua consilia fuisse detecta subodoratus, repente Pilsna Egram contendit, ut Suecis, necnon Hibernicæ legioni, cui plurimum fidebat, propior esset. Sub idem tempus Leslæus vigiliarum præfectus eidem literas detulit, quibus Franciscus Albertus Saxo-Lauenburgicus Dux Vinariensem omnibus Fridlandi postulatis annuisse, & utriusque exercitus conjunctionem præstolamini, nuntiabat: Has literas pro munere suo prælegerat Leslæus, quem Wallensteinus sibi omnino addictum ratus, de Suecis, ceterisque conjuratis intra biduum cum valido agmine Bohemiam invasuris certiozem reddidit: cum ergo Leslæus summum in mora periculum esse cognosceret, rem totam Gualtero Butlero Tribuno & Gordonio Egrensis præsidii Præfecto manifestat: Horum una erat vox, nullam salutis publicæ rationem esse reliquam, nisi perducere

lium nec imminens ruina prævertere- **Sæc. XVII.**
 tor: communicatis igitur inter se con- **A. C. 1634.**
 filiis conventum, ut Tertium, Kin-
 ckium, & Nyemannum Gordonius in
 arcem ad cænam invitaret: compa-
 rent illi; interim vero Robertus Geral-
 dinus, & Gualterus Deverofius, ut illa
 nocte vigilias in arce haberent, triginta
 militum fidiſſimis præceperunt: alios
 vero sex generoſi pectoris milites ſele-
 gere, qui dato ſigno conſilium exe-
 querentur. Rebus ita diſpoſitis per-
 actoque convivio ad Deveroſii nutum
 hi milites ſtriſto ferro ingreſſi clamant:
 Vivat Ferdinandus! moxque conjura-
 toſtrucidant: vindicata horum perduel-
 lione Butlerus cum Geraldino, fida-
 que ſuorum manu ad Wallenſteinii
 ædes die vigesima quinta Februarii con-
 tendit, ac Deveroſium cum ſex aliis
 haſtatis cubiculi oſtium effringere ju-
 bet: hoc ſtrepitu excitatus Wallenſtei-
 nius, quid rerum ageretur, explora-
 turus, ſolo induſio indutus ad feneltram
 convolat, quem Deveroſius his verbis
 compellat: *tunc ille, qui hoſti exercitum
 jungere, & Cæſarem diademate ſpoliare
 machinatus es: jam nunc morere: nihilo-
 minus, ut miſero ſe ad mortem accin-
 gendi ſpatium indulgeret, ictum diſtu-
 lit; cum vero Wallenſteinii nulla e-
 dita voce, brachiis expansis corpus*

Uu 5

vul-

Sæc. XVII. vulneri objecisset, illum Deverofius
 A. C. 1634. hasta secundum pectus impacta prostra-
 vit, postea cadavere tapeti inve-
 luto, atque ad arcem devecto in scri-
 pta, ejusque literas sedulo inquisitum
 immisissisque centum Equitibus Dux
 Saxo-Lauenburgicus in custodiam da-
 tus, Viennam ad Cæsarem abductus
 est; pariter Pilsenæ sexdecim tum Tri-
 buni, tum inferiores Ductores ac octo
 Senatores Pilsnenses capitis supplicio
 fuere additi: Schaftenbergio tamen,
 æque ac Henrico Julio Duci Lauenbur-
 gico & Schliffio Cæsar vitæ gratiam
 fecerat: capto autem Schafgotschio, e-
 jusdem Vicarius adductis mille octin-
 gentis militibus, convocatisque Trop-
 paviensibus incolis secta Lutheranis Cæ-
 saris Deputatos in vincula dedit, et
 novam in Cæsarem conflasset factionem,
 nisi ea tempestive fuisset suppressa, et
 stipendiorum parte copiis submissa, nec
 non Fridlandi fautoribus ab exercitu
 dimissis Ferdinandus III. Cæsaris filius
 ac Bohemiæ, & Hungariæ Rex supre-
 mum militiæ Imperium suscepisset. Ho-
 demum fuit exitus Alberti Wenceslai
 Eusebii Comitis de Wallenstein, non-
 nisi quinquaginta duos annos nati, quem
 præceps fortuna ex paupere Nobili pri-
 mum in Comitem, Imperii Principem,
 summum Cæsarei exercitus Præfectum
 Neg

Megapoli, Fridlandiæ, Sagani ac Glo- Sæc. XVII.
 govix Ducem, & denique in alterum A. C. 1634.
 ferme Cæsarem evexerat, ambitio ve-
 ro ac perfidia ad tragicam mortem,
 & pene nihil detrufit. Hujus Viri obi-
 tus pro vario studio partium, natio-
 numque varie accepta est, & præci-
 pue Protestantes, ut Cæsari invidiam
 conflarent, Wallensteinium prorsus in-
 noxium, inauditum atque indefensum
 nonnisi ex æmulorum, Jesuitarum, a-
 liorumque Sacerdotum odio, falsisque
 criminationibus morte tanto Viro in-
 digna sublatum fuisse comminiscuntur;
 adeo nullus est magni momenti casus,
 qui non in utramque partem Patronos
 nanciscatur.

§. XCI.

*Res Suecorum in Superiore Ger-
mania.*

Ex Wallensteinii obitu graves in exer- Priorat.
 citu Cæsareo motus esse orituros, Hist. Ferd.
 sperabant Sueci, Gallasi tamen & Pic- III. part. I.
 colominæ solertia effectum, ut copix lib. 9.
 in officio continerentur, nullaque ex
 parte novæ turbæ suscitarentur. In-
 terim vero Bernardus Vinariensis Dux,
 Cronacensi urbe incassum tentata Do-
 nastauffium deditione accepit, arcem-
 que subfosso nitrato pulvere in rudera
 rede-